

Hrad a zámek Jindřichův Hradec

Kraj: Jihočeský

Okres: Jindřichův Hradec

GPS souřadnice: 49.142001N, 15.000548E

Adresa URL: www.zamek-jindrichuvhradec.eu

Monumentální soubor budov hradu a zámku v Jindřichově Hradci, prohlášený v roce 1996 národní kulturní památkou, je třetím největším památkovým komplexem v České republice.

Stavba středověkého hradu, nazývaného v nejstarší historické zprávě z roku 1220 „Novum castrum“ (Nový hrad), je spjata se jménem Jindřicha Vítkovce, zakladatele samostatné Vítkovské linie pánů z Hradce. Tehdy vznikla okrouhlá Černá věž, navazující palác a byla posílena soustava hradeb. Celý středověký stavební vývoj sledoval mimo vysoké míry obranyschopnosti také reprezentativní charakter usedlosti. Starý palác při Černé věži se rozrostl ve více stavebních fázích. Od začátku 16. století byla realizována přestavba starého hradu na renesanční rezidenci podle představ pánů z Hradce, jejichž vkus třibilo téměř neustálé cestování s panovnickým dvorem. Na III. nádvoří bylo postaveno Adamovo stavení, protějščí Španělské křídlo a obě budovy propojily velké arkády. Za nimi, jako koruna tehdejší stavební aktivity, vznikl v malé zahradě hudební pavilon Rondel. Touto velkorysou přestavbou byl stavební vývoj areálu v zásadě ukončen. Úpravy za dalších majitelů měly již jen dílčí charakter a renesanční podobu zámku téměř nepoznamenaly.

Za Černínů proběhly poslední větší stavební úpravy zámku. V letech 1709–1735 byla barokně přestavěna hradní kaple podle projektu Františka Maxmiliána Kaňky, významného barokního architekta. Uměnilovní Černínové rovněž investovali do přestavby divadelního sálu ve Španělském křídle.

Naneštěstí postihl v roce 1773 zámek i město rozsáhlý požár, který zničil podstatnou část renesančních interiérů i s uměleckými sbírkami. Budova Španělského křídla byla poškozena nejvážněji. Provizorně zastřešený a svými pány opuštěný zámek chátral. Byl využíván jako hospodářské středisko panství, z velkých arkád byly zřízeny stáje, Rondel sloužil jako dřevník, sklad zvěřiny i jako chlév.

Teprve vlna romantismu přinesla nový zájem o záchranu zámku. Z Černínského paláce byl roku 1851 převezen do upravených prostor zámku rodový archiv, který se stal základem dnešního Státního oblastního archivu, dodnes sídlícího na druhém zámeckém nádvoří. Počátkem 20. století realizoval částečné opravy a úpravy vídeňský architekt Humbert Walcher z Moltheimu, ale některé části zámku zůstaly nadále neopravené.

Černínům patřil zámek až do roku 1945, kdy byl konfiskován. Špatný stav zámeckého komplexu se nadále zhoršoval, některé budovy hrozily zřícením. V roce 1976 byla zahájena generální rekonstrukce, která s přestávkami trvala téměř 20 let. Zámecký komplex byl zachráněn a v roce 1993 opět zpřístupněn veřejnosti.

Každá z prohlídkových tras v sobě skrývá interiéry a umělecké předměty, které lze spatřit jen v jindřichohradeckém zámku. Patří k nim rytířský sál gotického paláce, jehož stěny zdobí Legenda sv. Jiří, vymalovaná roku 1338, zvláště dobře dochovaná pozdně gotická černá kuchyně,

mimořádné zelené renesanční pokoje Adamova stavení nebo manýristický hudební pavilon Rondel a mnohé další.

Prohlídkové okruhy:

Trasa A – Adamovo stavení

Trasa B – Gotický palác

Trasa C – Interiéry 18. a 19. století

Černá věž + Černá kuchyně

Návštěvní doba hradu a zámku Jindřichův Hradec [zde](#), výše vstupného [zde](#).

